

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 142 (3304) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Óriási elkeseredést váltott ki Németországban a kölni székesegyház elpusztítása

A légiháborút a britek kezdték, de a németek fogják befejezni — írja a Völkischer Beobachter

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angolszász légi-erő a keddre virradó éjjel új terrortámadást intézett Köln ellen. A támadás alkalmával bombákat dobtak a kölni dómrész sulyosan eltalálták az örökbecsű dom középső hajóját. A lakosság elkeseredése és felháborodása az angolszászok rombolása felett határtalan.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Köln elleni légitámadás során a bombák tízezreit teljesen válogatás nélkül dobták a városra. Elpusztult a tanácsépület, a városháza és a Hanza csarnokos épület. A kölni székesegyházban is igen súlyos károk keletkeztek. Nehéz bombák áttörték a boltozatot és a templom belsejében robbantak. Elpusztult a baloldali hajó és a pompás orgona is.

Európa népei csak megerősödnek elhatározásukban

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A szerdai német lapok egyöntetűen a brit légiterror újabb megnyilvánulásának minősítik a német kultúremlék-művek, köztük a kölni székesegyház szétrombolását, valamint a polgári lakosság öntudatos bombázását. Ugyanakkor kiemelik a lapok a mind erősebbé váló légvédelmet, amelynek egyre több angolszász repülőgép esik áldozatul. A terrortámadások — írja a Völkischer Beobachter — amelyeknek a kulturértékek megsemmisítése a kifejezett célja, Európa népeit csak megerősítik elhatározásukban, hogy a harcot az ellen az ellenfél ellen kétszeres erővel folytassák a végleges győzelemig. A kölni domból felcsapó lángok harcra hívó fátylak. A britek halált és tüzt vetnek, de gyűlöletet és halálos megtorlást fognak aratni. A gyűlölet és a megtorlást fognak aratni. A gyűlölet és a tüz az óra. A légiháborút a britek kezdték, de a németek fogják befejezni. A német harangok acélnyelvei hirdetik majd a nap felvirradását, amikor Európa megszabadul a brit-bolsevista hatalmasoktól.

A világ egyik legértékesebb műalkotását pusztították el az angolszászok

A kölni dóm a gótikus építészeti legkiválóbb alkotása. Abból a székesegyházból keletkezett, melyet Nagy Károly uralkodása alatt Hildebold érsek építtetett 814-ben azon a helyen, ahol a mai is áll. Amióta I. Barbarossa Frigyes 1162-ben három szent király ereklyéit a székesegyháznak ajándékozta, a zarándokok sűrű csoportokban keresték fel. Valószínű, hogy ezt a székesegyházat 1248-ban tűzvész pusztította el, úgyhogy teljes újjáépítése szükségessé vált. Az újjáépítést Bernhard mester az amienszi székesegyház mintájára a szentélyvel kezdte el s 1322-ben fejezte be. A hajó és a déli torony a guláig 1447-ben készült el. Ettől kezdve az építés szünetelt és csak 1840-ben kezd-

157 méter. A székesegyház nemcsak a világ egyik legértékesebb műalkotása, hanem a németeknek is nemzeti büszkesége. Brutális lerombolása a kultúra csődjét jelenti az angolszász világban.

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az északolaszországi Livorno ellen intézett legutóbbi heves támadás során amerikai négymotoros bombázók délelőtt 11 óra körül zuhanórepüléssel vetették magukat a városra és rövid időközben hullámokban támadták. A támadás főerje ezuttal a város középpontját sújtotta. Főként a pályaudvarra vezető utcák sérültek meg. Sok olyan épületet is bombatalát ért, amelyek nem voltak katonai jelentőségűek. A székesegyház is megrongálódott.

Teljesen elpusztult egy munkásnegyed a bombázott városban

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Messagero livornói tudósítója beszámol az angolszász repülőknél hétfőn a város ellen intézett támadásáról. A légiiradót jelző dudák délelőtt 10 órakor szólaltak meg, a négymotoros bombázók első hulláma 10 óra 55 perckor jelentek meg a város felett.

A légháború ágyuk hevesen löttek. Az első hullám után még három támadás következett bombákkal. A támadó repülőgépek igen magasan repültek, hogy a célpontokat jobban megfigyelhessék. A

ledobott bombák teljesen elpusztítottak egy városrészt, amelyben munkáslakások voltak. A támadásban a következő templomok pusztultak el, illetve rongálódtak meg súlyosan: A kapucinusok temploma, a Szent József templom, a Szent Andras templom és a Szent Mátyás templom. Eltaláltak az ellenséges bombázók egy öregek menhelyét, továbbá Livorno legnagyobb iskoláját. Találat érte a XVIII-ik század remekművét, a színházat, amely teljesen elpusztult. A lakosság csodálatos hidegvérrel viselkedett.

A Szent Péter bazilika kupolája távol ledobott bombarobbanásokra is összeomlik

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az olasz lapok idézik egyes angol lapok Róma bombázását követelő cikkeit, illetve a brit légi-erő szövegjének a bombázásra vonatkozó kijelentéseit. Ezzel kapcsolatban az olasz fővárosban rámutatnak arra, hogy Róma is felkészül az ellenséges repülőek esetleges támadására. Serényen folynak az előkészületek, hogy a várost vértessék a bombázások ellen. Hangoztatják, hogy az örökvárosnak erős légvédelmi egységei vannak. Olasz szakértők egyébként megállapították, hogy a Szent Péter bazilika kupolája már azt sem bírja el, ha 10 kilométerre a bazilikától bombázás történne. A megválasztás következtében a hatalmas kupola minden bizonnyal összeomlana.

Róma. (MTI) Pavolini a Messa-

gero-ban megállapítja, hogy Olaszország és az olasz szigetek, valamint a francia tengerpart, a Balkán félsziget és a körülötte fekvő szigetsorozat a bolgár-román partvidék, az Atlanti part és Norvégia az az 5 század, ahol meg lehet kísérelni Európa ellen a támadást. Az ellenséges közvélemény türelmetlenül követeli az Európa elleni támadás megindítását. Eddig sikerült az angoloknak és amerikaiaknak szövetségeire hárítani a legnagyobb áldozatokat, most azonban rájuk vár a legnagyobb feladat, amelyet nem lehet tovább elhalogatni. Minden arra vall, hogy ezt a partraszállási kísérletet megpróbálják és pedig a közeljövőben. Egy azonban tény, a tengelyt meglepetés

schol sem érheti. Az ellenség hatalmas erőösszevonásokat hajtott végre Angliában, amelyek az északi részek felé való támadás céljára szolgálnak, összevonásokat végzett a Közelkeleten és Afrikában is. Gibraltárban és az afrikai kikötőkben hadihajókat és partraszállítási eszközöket összpontosítottak, amelyeket a tengely légiereje állandóan hatáson támad. Az ellenség támadása minden szakaszon várható, de Olaszország felé különösképp irányul a támadási szándék. Tévedés volna azt hinni, hogy a tengely hadereje csak védelemre van berendezkedve. Természetes az ellenségnek kell az első lépést megtenni, de akkor a tengely tengeri és légiereje számára elkövetkezik a leghévesebb támadás feladata. Alig hogy egy ellenséges osztag partrateretzi lábát, hatásos ellentámadás következik. Valamennyi olasz katonát és valamennyi olasz polgárt az a meggyőződés hatja át, hogy az ellenség eljöhét Olaszországba, de nem fog ott maradni, ha csak nem mint halott.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: A japán császári főhadiszállás közli: A japán haderő légierejének repülői június 20-án és 21-én megsemmisítő csapatot mértek az ellenség part darvini katonai berendezéseire. Június 20-án japán repülők 40 ellenséges vadászrepülőgéppel keveredtek harcra. 27 ellenséges gépet lelőttek. Három másikat a földön pusztítottak el. Három japán repülő élete feláldozásával rázuhant az ellenséges célpontokra. 22-én újabb megtámadták a várost. Ezuttal ellenséges repülőgépek nem szálltak fel, csak a légvédelmi tűzérőgép működött. Valamennyi japán repülőgép sértetlenül tért vissza. Június 20-án és 21-én az egyik újguineai repülőteret is megtámadták a japán repülők. 20-án szétromboltak három ellenséges gépet saját veszteség nélkül. 21-én több mint 20 ellenséges gép közül 8 gépet lelőttek 3 gépet a földön semmisítettek meg. Egy japán gép nem tért vissza.

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: Az United Press jelentése szerint az Egyesült Államokban a sztrájk-ellenes törvény elfogadása után hétfőn sztrájk tört ki a michigan állambeli Chrysler művekben, ahol 2200 munkás hagyta abba a munkát. A gyárban ágyukat, páncélosokat, repülőgépeket készítettek.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Ickes amerikai belügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államokban a széntermelés április óta 23 millió tonnával elmaradt a tervbe vett mennyiség mögött. A kérdés most az, hogy termelnek-e elegendő széntet az ország szükségletének kielégítésére, vagy sem

„Jaj annak, aki az egyenesútról letér“

Szász Lajos miniszter aratási szövege a gazdaközönséghez

A MTI jelenti:

Szász Lajos közéleti miniszter kedden délben az aratás megkezdésekor a következő szöveget intézte a gazdaközönséghez:

Népünk egyik legjellegzetesebb sajátága a harkészség, a vitézség mellett a földszerelem és megbecsülés. Sokszor nem tudtuk betakarítani a termést, mert az arató eszközöket fegyverrel kellett felesértni, de a magyar gazda a fegyvert épp olyan keményen megmarkolta, mint az eke-szarvát és sokszor egyenesre kalapát kászával védte meg földjét. Ma is háboruban vannak sokan távol a hazától, hogy biztosítsák a föld megművelését. Holnap megkezdődik az aratás. Ezen az aratáson áll, vagy bukik az ország rendje. Mindenki ismeri az új termés beszállítási rendjét, amely holnapról kezdve hivatalosan az ország elhatárolásán biztosított.

Holnapról kezdve mindenki teljesíti kötelességét, mert tudja milyen kötelességet kell teljesíteni. A gazda tudja, hogy a beszállított terményéért megkapja annak árát és gondoskodik családjáról és szükségleteiről. Ha kötelességének eleget tett, nyugodt lelkiismerettel adhat hálát az Istennek. De ott fog állni a gazda mellett a kereskedő is, aki szintén ismeri kötelességét és adásvételkor nem saját érdekeit tekinti. A termelő, a kereskedő és a hivatalos szervek egybefüggő munkája egy cél, szolgálja az ország szükségleteit kielégíteni. Mindenkinek biztosítjuk a szükségletét, de csak mértékkel. Szükségletének bőséges kielégítését senki sem igényelheti. Nem az a cél, hogy

egyesegek bőségben éljenek, hanem az, hogy minden magyar számára biztosítsák a mindennapi kenyeret.

Csatatorba szólítom tehát a termelőt, kereskedőt és fogyasztót egyaránt. A termelőtől a földet megmunkáló gazdától azt kívánom, hogy telje-

sitse pontosan beszállítási kötelességét, mert ellenkező esetben nagyon nagy árat kell fizetni azért a haszonért, amelyet számára a beszállítás elmulasztása jelentett. A kereskedő pedig a nemzet bizalmából hozza az árut a termelőtől a fogyasztóhoz és az áru átvételével ne a termelőt lássa, hanem a honvédelmi kötelességet teljesítő magyar gazdát. Erről az egyenes útról minden akadályt elhárítok, de jaj annak, ki az egyenes útról letér. A fogyasztók legyenek a nehéz időkhez méltók, fegyelmezetten segítsék elő azt a hatalmas munkát, amit az ellátás érdekében végez a magyar gazda és kereskedő.

meg: Ingyenes vetőmagot senki sem számíthat, mert a miniszterium minden rendelkezésre álló készletét szétosztotta. A száznapos kukoricavetőmag is teljesen kifogyott, mert azt a legjobban sujtott öt község kapta meg. A károsultak kölesvetőmagot kaphatnak. Ez a vetőmag a jövő hét elején érkezik meg Székelyhid állomására. Itt fogják szétosztani az igénylők között. Az igénylők a járási gazdasági felügyelőknél jelentkezzenek.

Tisztelettel kéri

a júniusban lejárt cipőjegyek tulajdonosai a polgármester urat, hogy hosszabbítsa meg a jegyeket, mivel ebben a hónapban saját hibájukon kívül nem juthattak hozzá a kiutalt lábbelhez. Sokan vannak ilyen helyzetben, azonban nem akarják feleslegesen zaklatni és így lapunk útján terjesztik elő kérésüket. A kérés annál is inkább indokolt, mert a cipőkereskedők két-három nap múlva ígérik a bőrtalpú cipőket érkezését. Csak arról a rövid időről van szó. Nem is lenne méltányos, hogy a júniusban lejárt utalványok tulajdonosai néhány nap miatt ne jussanak hozzá a kiutalt cipőhöz, amikor ez a néhány nap saját hibájukon kívül előállt késés. Hiszünk, hogy a polgármester úr honorálni is fogja a kérést és a kért meghosszabbítást megadja.

Héthónapi börtönt kapott egy nagykakucsifalvaj

Nagyvárad, jun. 30. Tomanek Károly nagykakucsifalvos három rendbeli lopás büntetéssel vádolva állott a nagyváradi törvényszék előtt. A vádirat szerint ugyanis 1942. január 13-án behatolt Domján Jánosné közönségbeli asszony lakásába, ahonnan több értékű holmit magával vitt. Tomanek később Domján Lajos, majd Salamon Lajos közönségbeli lakosoktól lopott el különböző értékeket.

A bíróság Tomanek Károlyt a bizonyítási eljárás lefolytatása után hünesnek mondotta ki a terhére rótt hüneslekmények elkövetésében s ezért 7 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Meggyorsítják a jégkárbecsléseket az elpusztított vetések pótlása érdekében

A földművelésügyi minisztérium csak kölesmagot tud biztosítani a gazdáknak

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk annak idején részletesen tájékoztatta olvasóinkat arról a pusztító jégverésről, amely több biharmegyei község határában okozott felbecsülhetetlen kárt. A jégkár szenvedett gazdák természetesen sürgős segítség után néztek. A községek illetékes közegei megejtették a vizsgálatokat, hogy a jégkár esetében törvényesen biztosított adóleírás kiegészíthessék. Az adóleírás azonban szükséges a pénzügyigazgatóság kárbecslő vizsgálatára. Mivel a becslés bizonyos időt vesz igénybe, az elpusztított vetések pótlása pedig a legsürgősebb lenne, a károsultak az Erdélyi Párt székelyhidi járásának vezetői útján dr. Patzkó Elemér képviselőhöz fordultak, hogy járjon közbe a vizsgálatok megszüntetésére és ingyenes, illetve kedvezményes vetőmag megszerzésében.

Dr. Patzkó Elemér az ügyben tárgyalta a pénzügyigazgatóság illetékes ténylezőivel és azt a határozott ígéretet kapta, hogy a kárbecslő bizottságok még a hét végén befejezik munkájukat. A kárt szenvedett gazdáknak azonban még ez a vizsgálatot sem kell bevárniuk, ha jelentik kárukat a vármegyei gazdasági felügyelőségnek. Dr. Patzkó Elemér tárgyalásokat folytatott dr. Geneszy Zsolt vármegyei gazdasági főfelügyelővel is, aki közölte, hogy kedden értekezletre hívta össze a járási gazdasági felügyelőket, akiknek kiadja az utasítást, hogy a jégkárosult gazdáknak adják meg az engedélyt az elpusztított kalászosok kiszántására. Ha a károsultak ezt az engedélyt megkapják, akkor nem kell megvárni a pénzügyigazgatóság kárbecslését sem. A károsult gazdák éppen ezért forduljanak bizalommal a járási felügyelőkhöz, akik a kért engedélyt haladéktalanul megadják.

Dr. Patzkó Elemér eljár a földművelésügyi minisztériumban is a vetőmagok ügyében és a következőket tudta

Miniszteri kiküldöttek megszemlítették az érmelléki direkttermő szőlőket

Minden indok megvan arra, hogy a delaware bort kivételezzék

Székelyhid, június 30. Amint ismertetes, az érmelléki szőlősgazdák régebbi vajdó-problémája a direkttermő szőlők ügye. A jelenlegi megoldás, amely szerint literenként 30-40 fillérért kell beszállítani a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének a direkttermő bort vagy pedig parlattá főzhetik ki azt a termelők, létalapjukban ingatja meg a gazdákat, miután a parlattőzéshez járuló magas illetékeket és tűzfát nem tudják előteremteni.

Az elmúlt napokban a földművelésügyi minisztérium megbízásából Gerő Zoltán, az országos szőlő és borszárazsági kísérleti intézet helyettes igazgatója, Scholtz Albin kolozsvári kerületi szőlészeti és borszárazsági felügyelő kíséretében megtekintette az érmelléki direkttermő szőlőterületeket Biharószegen, Kágyán és Erőmihályfalván.

A kiküldöttek e hó 24-én Kágyán értekezéseket folytattak a szőlőbirtokosokkal, majd ifj. Jedlicska István vezetésével fogadták a kágyai szőlősgazdák küldöttségét, akik az érmelléki delaware kivételezését és borának a zár alóli felmentését kérel-

mezték, tekintettel arra, hogy ezen faj kiváló minőségű bort ad, tisztességtelen versenyt a holdankénti maximum 20-22 hektoliteres termésével nem okoz, átváltásra alkalmatlan és így az illetvények kiírása és borának zárolása az érmelléki gazdák tönkretételét jelenti.

Az érmelléki gazdák a helyszíni értekezés eredményeképpen remélik, hogy a földművelésügyi minisztérium nem fog elzárkózni méltányos kérelmük elől, annál kevésbé sem, mert Gerő Zoltán m. kir. igazgató, az ország egyik legnagyobb borszakértője az egyik gazdaságból bemutatott fajtiszta delaware bort a maga nemében kiválóan jó, testes, alkoholdús, édes bornak minősítette.

Amint értesülünk, az érmelléki szőlősgazdák kérelmét az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület is magáévá tette, és ifj. Jedlicska István kágyai szőlősgazda e tárgyban beadott emlékiratát az EMGE e hó 20-án tartott igazgató választmányi ülésén tartályta és elhatározta, hogy a kívánt értelemben felír a földművelésügyi minisztériumba.

Fokozottabb tevékenységbe kezd a Légoltalmi Liga nagyváradi női osztálya

Öt beosztott csoport fogja végezni a légoltalmi teendőket Felhívást adtak ki a tagtoborzás előmozdítására

Nagyvárad, június hó. A Légoltalmi Liga nagyváradi csoportjának női osztálya az elmúlt napokban gyűlést tartott a vármegyei háza kistanácsstermében. A gyűlés, amelyen dr. Czifra Kálmánné elnököt, fontos határozatok hozott és jelentős működési terveket vetett fel. A gyűlés célja főképpen a női osztály munkájának fokozása volt. A tervbevitelt munka pontjait Kelety Károlyné titkár ismertette. Ezek szerint öt csoportban szervezik meg a női osztályt. Az első u. n. kiképzési csoport a tanfolyamok megszervezésével foglalkozik. A második csoport tevékenységi területe a taggyűjtés, bélyegek és jelvények elhelyezése. A propaganda csoport a légvédelem szükséges voltának gondolatát terjeszti. A negyedik csoport a

hajléktalanok nyilvántartását, elhelyezését végzi. Az ötödik csoport gondja a városi légókörház.

Több érdekes felszólalás után önkéntes jelentkezés és ajánkozás folytán kijelölték a csoportok vezetőit: Sebő Mihályné, Gyémánt Elekné, Ákosfy Barnáné, Kelety Károlyné, Scholtz Klára, özv. Gábor Béláné, Somogyiné, Laky Kálmánné és Saly Józsefné. Kelety Károlyné egy gyűlést megteremtését javasolta. Ebben az ügyben a női osztály vezetősége a polgármesterhez fordul. A női osztály a fokozottabb munka érdekében felhívást bocsát ki, amelyet lapunk más helyen közlünk. A titkári teendők elvégzésére a titkár mellé segítőkül Rimanóczy Lászlóné és Arvay Kató kértek fel.

Fontos szakmai kérdéseket tárgyalta meg az Ipartestület festőipari szakosztálya

Továbbképző tanfolyamokat nyitnak Budapesten

Az Ipartestület festőipari szakosztálya kedden délelőtt 11 órai kezdettel népes gyűlést tartott az Ipartestület nagytermében. A gyűlésnek különös jelentőséget adott, hogy azon Lovász Gyula országos elnök, Kovács Ferenc Csernák Jenő, Geberth Károly, Némethy Varga Jakab és Pap-László Gábor társelnökök, Kulinyi József titkár, Babsch Gyula ipartestületi alelnök, Fülöp Gyula és Borzák Károly előjárók is megjelentek. A nagyváradai ipartestületet az ünnepélyes értekezleten Fenessy László ipartestületi alelnök és Darabonh Lajos ipartestületi alelnök, dr. Kiss Endre ipartestületi jegyző képviselték, megjelentek ezenkívül Madarassy ipariskolai igazgató és Mikés Ödön tanár.

Az értekezletet a magyar Híszkegy elmondása után, Lévy József, a helyi szakosztály elnöke nyitotta meg s néhány közvetlen szóval üdvözölte az országos vezetőség képviselőit, valamint a gyűlés többi vendégeit.

Ezután Lovász Gyula országos elnök tartotta meg előadását:

Örömmel és szeretettel jöttünk a felszabadult Nagyváradra — mondotta — s boldogok vagyunk, hogy alkalmunk van köszönetet mondani az itteni iparosságnak azért az összetartásért, amely lehetővé tette, hogy a magyarra lett Nagyváradon van még ma is magyar ipar. Ennek az összetartásnak — folytatta ezután — példaadónak kell lennie a jövőben is. S azokat az erőket, amelyeket eddig az idegen uralommal szembe kellett fordítani, helyes lenne, hogy egymás megsegítésére használja fel az itteni iparosság.

Az anyagbeszerzésről szólva Lovász Gyula megállapította, hogy egyes áruk zárolása és a még nem zárolt áruk beszerzési nehézsége is súlyos helyzetbe hozta a festőiparosságot. A lenolaj, sellak, terpentín zárolása, valamint a fokozott termelés ellenére is mutatózó napraforgóolaj hiány ma is súlyos probléma s nem kevésbé súlyos nehézségeket okoz az enyv kérdése is — s a jelen pillanatban az a helyzet, hogy az iparosság szükségletének 20 százalékához is alig jut hozzá. Az újabb intézkedések azonban reményt nyújtanak arra, hogy ezeket az átmeneti bajokat sikerül enyhíteni, sőt esetleg teljesen ki is küszöbölhetők.

Az árkérdéssel kapcsolatban az elnök közölte, hogy a rezi és a haszonkules beállításával sikerült egy olyan ártáblázatot készíteni, amelyek a festőiparosságnak bizonyos tájékoztatásul szolgálhatnak. Ennek az árkulesnek az elfogadása — mondotta — nem kötelező. Az iparosok azonban helyesen teszik, ha mézis ahhoz tartják magukat, mert ezeknél az áraknál magasabb kalkulációval árdragítás, kisebbel dolgozni pe-

dig még nagyobb árdragítás lenne. Aki ugyanis olcsóbban vállal munkát, arról feltételezhető, sőt minden bizonnyal reá is bizonyítható, hogy a vállalt munkánál nem használja fel az előírt és elengedhetetlenül szükséges anyagokat, így tehát árulvadás által esik az árdragítás vétségébe, vagyis magyarul szólva becsapja a megrendelőt.

Végül az árviszonyokról számolt be az elnök s ennek során megemlítette, hogy a jelenlegi 1 pengő körül mozgó órabérek minden valószínűség szerint, a közeljövőben felemelnek.

Az elnök nagy tetszéssel fogadott ismertetőit, Kókay dr. iparkamarai titkár a kereskedelmi és iparkamara képviselőiben üdvözölte a megjelent vendégeket. Isten áldását kérve a becsületes ipar törekvéseire, majd Fenessy László szólt

fel és néhány közvetlen szóban fejezte ki a nagyváradai Ipartestület jókívánságait.

Kovács Ferenc társelnök szólt fel ezután a vezetőség részéről és felhívta az iparosság figyelmét arra, hogy rövidesen tág keretek közötti továbbképző tanfolyam létesül. A célkitűzés fontosságát hangoztatva, kérte a jelenlévőket, hogy közülük is minél többen vegyenek részt ezen a tanfolyamon, majd a következő szavakkal fejezte be beszédét:

Zilahy József alelnök szólt fel először az elhangzott beszédekre és elsősorban az itteni iparosság anyagbeszerzési problémáit vázolta a vezetőség előtt.

Agárdy István rövidre fogott beszédében az itteni iparosság vágyait vázolta a vezetőség előtt s egyszerűen felvetette a kérdést, nem lehet-e a Kovács Ferenc országos társelnök által említett továbbképző tanfolyamokat a vidéki városokban is kiterjeszteni, az iparosság minél szélesebb rétegének tovább fejlesztésére.

A lelkes hangulatban lefolyt értekezlet a Hímnusz eléneklésével, a kora délutáni órákban ért véget.

Julius 1-től változások lépnek életbe a vasúti menetrendben

Mecindul a Baja és Nagyvárad közötti sebesvonal

A nagyváradai állomásfőnökség az alábbiak közlésére kért fel bennünket: Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1943 július hó 1-én a személyszállító vonatok közlekedésében az alábbi változások lépnek életbe:

522. számú személyvonat Nagyváradtól Csuesáig közlekedik július és augusztus hónapban. Nagyváradról indul 6 óra 24 percekor.

521. sz. személyvonat Csuesától Nagyváradig közlekedik július és augusztus hónapban Nagyváradra érkezik 21 óra 20 percekor.

A Nagyváradtól Barátkaig közlekedő 544. sz. személyvonat az eddigi 14 óra 10 perces indulás helyett július hó 1-étől 14 óra 05 percekor fog Nagyváradról indulni.

A Nagyváradtól Kolozsvárig közlekedő 536. sz. személyvonat az eddigi 16 óra 13 perces indulás helyett, július hó 1-étől 16 óra 14 percekor fog Nagyváradról indulni.

A Félix-fürdői vonatok közlekedésében az alábbi változások lesznek július hó 1-étől:

A 7642. sz. motorvonat az eddigi 10 óra 21 perces indulás helyett, 10 óra 12 percekor, a 7634. sz. motorvonat a 14 órai indulás helyett, 14 óra 15 percekor, a 7626. sz. motorvonat az eddigi 16 óra 26 perces helyett, 16 óra 22 percekor fog indulni Nagyváradról. A 17 óra 15 percekor érkezett 7623. sz. motorvonat 17 óra 12 percekor fog Nagyváradra érkezni.

A május 17-én történt menetrend-változáskor meghirdetett Baja—Szabadka — Szeged — Békéscsaba — Nagyvárad közti 1602/1601. sz. sebesvonal először június hó 29-én közlekedik és szeptember hó 8-ig na-

ponta fog közlekedni. Az 1602. sz. sebesvonal Nagyváradra érkezik 11 óra 44 percekor és Nagyváradról az eddigié szerinti, 2405 sebesvonalként 11 óra 55 percekor indul Ermi-hályfalvára, ahonnan sebesvonati csatlakozása van Körösmezőig. Visszafelé a 16 óra 02 percekor érkező 2404 sz. sebesvonal menetrendje változatlan és az 1601. sz. sebesvonalként 16 óra 20 percekor indul Csaba—Szeged—Szabadka utirányon át Bajáig.

Az itt fel nem sorolt vonatok közlekedésében változás nem történik.

Állomásfőnökség.

Ülést tartott a városrendezési bizottság

Nagyvárad, június 30. A városrendezési bizottság ma délelőtt ülést tartott, amelyre meghívatást kapott Kelety Károly, a Városi Vasút igazgatója is. Az ülésen Kelety Károly árammegtakarításra és a villamosforgalom gyorsítására való hivatkozással javasolta több villamosmegálló, így a Japport előtti továbbá a Zsidó kórház előtti megálló megszüntetését. A bizottság azonban Medvigy Ferenc és Szabó János és dr. Heinrich Béla felszólalása után elutasította a javaslatot, éppugy, mint a Rimler Károly utca sarkán lévő megálló megszüntetésére vonatkozó előterjesztést is. A városi villamosigazgatójának és Hergár Vilmos műszaki tanácsosnak együttes javaslatára azonban elhatározta a bizottság a Ghilányi uton a Gyóni Géza utcai és az Anonymus utcai megálló megszüntetését, amelyek helyett a jövőben a kettő között lévő kitérőnél lesz megálló. Hergár műszaki tanácsos javasolta még több Rulikovszky uti megálló megszüntetését, de ehhez a polgármester nem járult hozzá.

A földmérési felügyelőség felkért a várostól, hogy ezen kétem-

Mozik műsora:

APOLLÓ: András.
BELVÁROSI: Rács nélküli börtön.
CASINO: Igen vagy nem?
KORONA: Két fogoly.

letes palotát építtessen. Az erre kiszemelt Szabó-féle telek átengedéséhez nem mutatott a bizottság semmi hajlandóságot. A kérdést a közgyűlés elé terjesztik, hogy az adjon meghatalmazást a polgármesternek alkalmas telek kiválasztására.

Megvizsgálta a polgármester a városi strand berendezéseit

Nagyvárad, június 30. A polgármester hétfőn megjelent a városi strandon Hergár Viktor műszaki tanácsos és Király Lajos üzemi igazgató jelenlétében és megvizsgálta az ott levő állapotokat.

Megállapította, hogy a tutajuszoda fel van állítva és üzemképes. Etekintetben tehát semmi panaszra ok nincsen. Megállapította továbbá, hogy a gyermekmedencét egy hirtelen jött vízáradás outotta be. Azonnal intézkedett, hogy a városi mérnöki hivatal megfelelő cementet bocsásson rendelkezésre az üzem részére úgy, hogy a munkálatokat haladéktalanul megkezdik s még a hét folyamán elvégzik.

A strand porondját szintén a vízáradás vitte el. A polgármester intézkedett, hogy azonnal 100 szekér porondot vigyenek ki s ott, ahol a járókelők közlekednek, megfelelő porond álljon rendelkezésre.

Megtekintette a polgármester a női napozót is és megállapította, hogy a napozó elég alacsony úgy, hogy 1 méterrel a kerítést felemelni rendelte, hogy ezáltal lehetetlenné tegye a bámészkodást.

A hangszóró működését megvizsgálta és megállapította, hogy az ott lejátszott darabok megfelelnek a jó ízlésnek. Utasítást adott, hogy a hangszóró miképpen működjen.

A vendégloist maga elé rendelte, hogy a kiszolgáltott ételek tekintetében felvilágosítást kérjen tőle.

Sik Sándor is megjelenik a Legényegylet műkedvelő előadásán

A váradai műkedvelők — mint már jelentettük — évadzáró előadássorozat rendeznek a Szilgetyi Színházban. Az előadássorozat keretében a Legényegylet műkedvelői Sik Sándor „István király” című történelmi tragédiáját adják elő.

Sokan emlékeznek még Váradon a Legényegylet műkedvelői által egyszer már nagy sikerrel előadott, mélyértelmű színdarabra. Remélhetőleg ismét nagyszámú közönség vesz részt az előadáson, amelynek fényét jelenleg emelni fogja az is, hogy azon Sik Sándor személyesen is megjelenik.

Sik Sándort sokan ismerik Nagyváradon és az országos hírű papköltő tisztelőtáborba máris nagyszámban mozdult meg, hogy megjelenésével kimutassa iránta érzett megbecsülését.

A július 5-i előadásra jegyeket a Legényegylet tagjainál és a Hangya ügyosztályán (Kossuth-u.) lehet elővételben igényelni.

PAPIRNAPOK

lesznek megtartva Nagyváradon július 5-6-7-én

Halló otthon!

„Mi, messze idegenben harcoló nagyváradi és környékbeli honvédek alig várjuk a Magyar Lapok postai érkezését“

Egyre orósebb és mélyebb a front és az otthon közötti kapcsolat

Nagyvárad, június 30.

Legutóbbi táboripostánk óta csak néhány nap telt el és már is ismét gazdag anyaggal, az üzenetek és üdvözetek egész sorával jelentkezünk. Közben már szabadságra is jöttek haza a nagyváradi honvédek. Ezek a szabadságos katonák egyöntetűen hangoztatják annak a fontosságát, hogy az otthon és a front között a kapcsolat soha, egy pillanatra se szakadjon meg, egyben kiemelik azt a nagy szerepet is, amelyet lapunk a kapcsolat megteremtésével és fenntartásával a nagyváradi honvédek életében játszik.

Első üzenetnek mára azt a kedves társas lapot szántuk, amelyet vitéz Akosy Barna ezredes küldött a Kormányzó Ur születése napján a német bajtársakkal együtt rendezett díszebédéről. Néhány soros üdvözlés, de a néhány sorból is kicsap az a melegség, az a szeretet, amellyel Kormányzónkat ott kint a fronton is körülveszik honvédeink. Az aláírók között vitéz Kálmán Imre vezérőrnagy az első, azután sorban következnek: vitéz Akosy Barna ezredes, Fejér őrnagy, dr Mayer hadbíró százados, vitéz gróf Bethlen Pál hadnagy és még sokan mások, akiknek nevét nem tudjuk kiolvasni. Az aláírók között sok német nevet is látunk. Ezek viselői a Kormányzó Ur ünneplésére rendezett bajtársi díszebédén vettek részt.

Nagy örömmel olvastuk és közöljük Fiáth György tüzérőrnagy (tp. F. 263.) kedves lapját is. A kedves tábori lap szövege egyébként a következő:

„Mélyentisztelt Szerkesztő Ur!

Mindig nagy érdeklődéssel olvasom nb. lapjukat és abban a nagyváradi honvédeknek az otthonnal való kapcsolatának híreit. Különös örömmel szolgál, hogy katonaszerencsém folytán öt hónapig a nagyváradi alakulatnál szolgálhattam! Annál is inkább, mert Nagyváradon rokonom is van egyrészt, másrészt pedig kesztöehérvári születésű lévén, a testvérvárosi kapcsolatokat is ápolom. 1941. év óta már huzamosabb ideig vagyok hadművelési területen és így megnyugvással állapíthatom meg, hogy a nagyváradi honvédek töretlen, kiváló szelleme, köteleltségteljesítése és helytállása biztosítja a szebb magyar jövőnek. Maradok kiváló tisztelettel öszinte kifejezésével: Fiáth György őrnagy“.

Nagy örömmel olvastuk ezeket a sorokat. Első sorban azért, mert a nagyváradi honvéd katonai erényeiről szól. Büszkeséggel tölt el bennünket Fiáth őrnagy úr dicsérete. De örülünk az elismerésnek is. Nem a hiúság ez, hanem a végzett munka eredménye fölött való még több munkára serkentő biztatás. Kérjük, hogy továbbra is szeresse városunkat, honvédeinket.

Egy másik nagyon kedves tábori lap a Z. 333. parancsnoksági törzs legénységétől érkezett. Halljuk csak,

Üzent a front!

mit is irnak a derek Z. 333 törzseliek:

„Tek. Szerkesztőség! A tábori posta Z. 333 parancsnoksági törzs legénységének nevében hálásan köszönjük a Tek. Szerkesztőségnek a hozzánk eljuttatott Magyar Lapokat és Erdélyi Néplapokat. Mi, messze idegenben harcoló nagyváradi és környékbeli honvédek sok szeretettel és nagy várakozással tekintünk mindig a Magyar Lapok és Erdélyi Néplap érkezése elé, mert a nekünk annyira drága hazai híreket juttatják el hozzánk. A szebb jövőbe és a biztos győzelembe vetett hittel köszöntjük az otthonmaradt magyar testvéreket. Tábori posta Z. 333. Tanczer E. tizedes, Király őrmester, Bányi őrzető, Szunyogh honvéd és még többen, akiknek nevét nem tudtuk kiolvasni“.

Mi is szeretettel köszöntjük az egész Z. 333. legénységét. Amit érettek teszünk, azt szívesen és örömmel tesszük. Isten vezérelje mindnyájukat a siker és győzelem útján!

Olvásóink jól emlékeznek arra, hogy Nagyváradról a Fernbach-család üzent a frontra lapunkon keresztül Fernbach Mihály honvédnek és az üzenetben jelenette a legifjabb Fernbach-csemete születését. Erre az üzenetre válaszol most tábori lapon Fernbach Mihály:

„Igentisztelt Szerkesztő Ur! Ertesülvén nagyrabecsült lapjokban szü-

leim örömteljes üzenetéről, hogy otthonmaradt feleségem egy egészséges kis jövőbeli magyar honvéddel ajándékozta meg a hazát, fogadják köszönetem az örömhírért. Öszinte szívvel köszönöm meg szívességüket innen messze muszka földről. Egyben üzenek otthonmaradt drága feleségemnek is és szüleimnek (Cséplő Péter-utca 4. sz. és Ghillányi-utca 29. sz. alá). Jól vagyok, egészséges, nincs semmi bajom. Mindnyájukat nagyon sokszor csókolom. Postás kollégáimat szintén szeretettel üdvözlöm és könnyű szolgálatot kívánok nekik. Üzenetem közlését előre is köszönöm. Maradok hazafias tisztelettel: Fernbach Mihály honvéd tp. F. 587.“

A magunk részéről ifju és idősebb Fernbach Mihályt szívből köszöntjük. A jó Isten vigyázzon reájuk!

Gramantik László tizedes (tp. F. 438.) a következőket írja:

„Mélyentisztelt Szerkesztő Ur! Hálásan köszönjük a hozzánk küldött lapokat. Mindnyájan nagy buzgósággal olvassuk, hiszen ez az egyetlen kapocs, amely bennünket az otthonnal összeköt. Tisztelettel kérem, szíveskedjék b. lapjokban az alábbi üzenetet közvelíteni. Gramantik László tizedes üdvözlését küldi a Nagyváradi Munkaközpont műkedvelő ijjuságának“.

Az üzenetet ezennel közvetítettük s biztosak vagyunk abban, hogy a Nemzeti Munkaközpont műkedvelői csoportosan válaszolnak kiváló társuknak. Addig is szeretettel köszöntjük Gramantik László tizedes urat!

Bodó Lajos honvédtizedes (F. 458.) arra kér bennünket, hogy a következő üzenetet továbbítsuk szülőjének, testvéreinek és jövőbelijének:

„Bodó László tizedes üzeni édesanyjának, testvéreinek és jövőbeli menyasszonyának és az összes nagyváradi ismerősöknek, hogy jól van, egészséges. Mindenkit nagy-

szerepettel üdvözlő a messze távolból.“

Mi is csatlakozunk üdvözletéhez és őt is szeretettel köszöntjük.

Nagy örömmel olvastuk Bronz Sándor honvéd (tp. 438.) meleg sorait:

„Mélyentisztelt Szerkesztő Ur! Messze Oroszországban olvastuk azt a cikket, amelyet lapjokban a mi drága jó parancsnok utunkról írtak. Nagy odaadással dolgozik ő a magyar hazáért és miértünk mindnyájunkért. Mi itt mindent megteszünk a szebb jövőért. Várjuk a képeslapokat. Ha még ilyen cikket ír, nek a lapban, szíveskedjenek az én címre is küldeni, mert itt sokan vagyunk váradiak. Sohasem fogom ezt Önöknek elfelejtetni. Kérem a Szerkesztő Urat, hogy legnagyobb megelégedésünket tolmácsolja a lap minden tagjának és mondja meg mindenkinek, hogy milyen nagy örömmel és szeretettel olvassuk itt kint minden sorát. Tiszta szívből kívánom minden váradi ismerősöknek, hogy a háboru után győzelmesen találkozzunk ismét otthon. Azért a cikkért, ami a multkor a lapban volt, ismétellen nagyon sok hálat mondok az egész szerkesztőségnek. Kívánok mindenkinek szebb jövőt. Bronz Sándor honvéd“.

Eddig a levél. Magyar honvéd nagyváradi fiu írta. Ha a magunk számára igazolást keresünk eddigi munkánkra és biztatást a jövőre, akkor azt Bronz Sándor sorai szolgáltatják nekünk. Isten vezérelje őt tovább a katonaszerencse útján!

Még nagyon sok tábori lap vár közlésre, de helyszüke miatt a mai rovatot lezárjuk. Egyik legközelebbi számunkban a folytatás következik.

Nyitva maradnak a főiskolai internátusok a délerdélyi diákok számára

Kolozsvár, június 30. A kolozsvári magyar diákszövetség vezetősége az Erdélyi Párt közbenjárását kérte a romániai nyári diákcsera akcióval kapcsolatban előállított súlyos helyzet orvoslására. A román kormány tudvalevően csak ahhoz járult hozzá, hogy a 18 éven aluli nem főiskolai tanuló ifjúság meheszen haza a határon túl lakó szüleikhez nyári vakációra, ellenben a 18 évnél idősebb diákok, tehát az összes főiskolai hallgatók kénytelenek a vakációt itt tölteni, amikor a diákjóléti intézmények sem működnek.

Gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt országos elnöke és dr Mikó Imre, az Erdélyi Párt országos politikai főtitkára, országgyűlési képviselő ez ügyben személyesen tárgyaltak dr Kállay Miklós miniszterelnökkel, dr vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszterrel, dr Szinyei-Merse Jenő közoktatásügyi miniszterrel és Jurcsák Béla államtitkárral. A tárgyalások eredményeképp a kormány intézkedett, hogy az internátusok a nyári vakáció alatt is nyitva maradjanak és a diákok mindaddig azokban ellátást nyerjenek, amíg összeírásuk megtörténik. Ha nem sikerül számukra a Dél-Erdélybe való utazást kieszközölni, a kormányzat intézkedni fog megfelelő foglalkoztatásukról és ellátásukról.

Kávéhazakban és vendéglőkben kézi MAGYAR LAPOK-at.

FELHIVÁS Nagyvárad város közönségéhez!

Isten kegyelme eddig megőrizte városunkat a légítamadásoktól. Nem tudhatjuk azonban, hogy melyik órában tör reánk a veszedelem. Előre kell felkészülnünk.

Az esetleges légítamadások következtében hajléktalanná vált lakosok részére azonnali, segélynyújtás munkájának intézményes megszervezését tűzte ki feladatául a Légóttalmi Liga Nagyváradi Csoportja Női Osztályának tábora. Hűsz — mindenki számára rendelkezésre álló — légóttalmi menhelyet és két légóttalmi szükségkórházat kívánunk berendezni.

Minden nagyváradi lakos érdekében álló — e zeknek a halaszthatatlanul sürgős feladatoknak a megvalósítása céljából — fordulunk városunk lakosságának áldozatkészségéhez. Tudjuk, hogy társadalmunk teherbíró képessége — a mai nehéz viszonyok között — fokozott mértékben van igénybevéve, azonban a légóttalmi menhelyek és szükségkórházak berendezése és felszerelése érdekében minden áldozatot meg kell hoznunk.

A Légóttalmi Liga a város lakossága minden tagja életének és vagyónának biztonságáért küzd. Az esetleges légítamadások alkalmával a Női Osztály megszervezett állandó szolgálatával a felállítandó menhelyeken és légóttalmi kórházakban azonnal segítséget, szeretetteljes családi gondozást nyújt.

Légóttalmi menhelyek és légóttalmi szükségkórházak céljára adakozzék mindenki tehetsége szerint, hogy terveinket a legtrövidebb időn belül megvalósíthassuk.

Lépjünk be a Légóttalmi Ligába is; a legkisebb tagdíj mindössze évi 2 pengő.

Légóttalmi menhelyek és kórházak berendezésére és felszerelésére szolgáló adományok befizethetők a trafikokban kapható postatakarékpénztári csekkalapon. Ugyancsak a dohánytözsdékben elhelyezett iven is lehet beletérni a Légóttalmi Ligába.

Bizunk Nagyvárad lakosságának áldozatkészségében és azonnali adakozásra felhívunk mindenkit.

Dr. HLATKY ENDRENÉ s. k., alelnök. Dr. CZIFFRA KALMANNÉ s. k. elnök.

Bensőséges ünnepség keretében alakult meg a Jászó-Premontrei Iskolák Barátai Szövetségének nagyváradai kerülete

Két emberöltő diáknemzedékei találkoztak az ősi intézet falai között

Nagyvárad, június 30. A premontrei gimnázium vendiákkjai találkoztak Péter-Pál napján az ősi intézet falai között, abból az alkalomból, hogy megalkult a Jászó-Premontrei Iskolák Barátainak Szövetsége Nagyvárad kerülete.

Az ország minden részéről összerendelték azok a volt diákok, akik a nagyvárad premontrei gimnáziumban tettek érettségit 45, 40, 35, 30 és 25 évvel ezelőtt. Csatlakoztak hozzájuk idősebbek is, akik már kevesen vannak ahhoz, hogy találkozási gyűlést tartsanak és fiatalabbak, így a 20 évvel ezelőtt végzettek, akik már nem a nagyvárad premontrei gimnáziumban tettek érettségit, mert abban az időben a román uralom elnyomó törekvései miatt már nem létezett ez az iskola, de itt végezték tanulmányukat addig, amíg az önkény hatalma szerte nem szórta őket a szélszóra minden irányába.

A 45 éve érettségizettek közül dr. Sebő Mihály ügyvéd (Nagyvárad) és Des-Echerolles Kruspér földbirtokos (Nagyvárad) jelentek meg a prelátnak.

A 40 éve érettségizettek közül Mellau Márton pápai-prelátnak, a Szvetics intézet igazgatója (Debrecen), Barsch Ernő, dr. Aufricht Ede orvos, dr. Hegyi Gyula ügyvéd (Budapest), dr. Somogyi Imre ügyvéd (Budapest), dr. Eischer Arthur orvos (Debrecen), dr. Strébeli Gyula ny. községi főjegyző, Sommer János MÁV főfelügyelő, dr. Medvigy Ferenc felsőházi tag, dr. Rosskopf Béla igazgató-főorvos és dr. Waldmann Dezső ügyvéd jelentek meg.

A 35 éve érettségizettek nevében dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, Tabéry Géza, Kucserik Géza számvevő tanácsos, Sonnenfeld Gusztáv, dr. Wallner Győző intézeti igazgató és Follmann Géza teológiai rektor jelentek meg.

A 30 évvel ezelőtt érettségizettek részéről Barnul László görög-katolikus kanonok, Barna György görög-katolikus lelkész, dr. Farkas István városi orvos, dr. Fleischer György magántisztviselő, Heymann Béla mérnök, Balog Mihály városi aljegyző, dr. Kolozsvári Sándor törvényszéki bíró, Eördög (Wiszt) Elemér iparkamara-titkár (Gyula), Király Lajos üzem-főmérnök, Laczkóné dr. Kiss Ibolya, Vertáné Várnai Rózi, dr. Ötömösy Sándor orvos (Budapest), dr. Szalay Elemér zeneiskolai igazgató, Rácz István magántisztviselő, dr. Hlatky Endre főispán, dr. Polatsck Pál orvos, dr. Winkler Lajos orvos, dr. Sztachó Tibor műegyetemi dékán, dr. Soós István polgármester, Popper László, vitéz Sztachó Szevér, Simegh Elemér és dr. Kajaba László váradszöllősi plébános.

A 25 évvel ezelőtt érettségizettek közül dr. Benedek Ferenc orvos, Antalóczy László magántisztviselő, Bolos Flórián járásbíró, Baranyai István plébános, Csöndes János mérnök (Pestszentkereszt), Bauer Károly gazdasági felügyelő, dr. Bérkovits

Mór orvos, dr. Gencsy Zsolt gazdasági felügyelő, dr. Horváty József törvényszéki bíró, Huszár Ákos magántisztviselő, Réti Sándor halászlai felügyelő, Kepes Erzsébet gyógyszerész (Budapest) és Somogyi Gyula cementgyári igazgató jelentek meg.

A 20 évvel ezelőtt érettségizettek képviselőiben dr. Csapó Ferenc városi aljegyző, Mocskonyi Miklós, Lukács Antal, dr. Philippi Ernő városi tisztviselő és Andras Gusztáv jelentek meg.

Megható jelenetek játszódtak le a premontrei templom előtt, ahol reggel 9 órakor ünnepi szent misére

gyülekeztek a találkozóra érkezett öreg diákok. Könyves, holdog viszontlátásokat lehetett megfigyelni; egymás nyakába borultak és mély megindultsággal ölelték, csókolták meg egymást a hajdani osztálytársak, akik közül egyesek közel egy fél évszázad óta nem látták egymást.

A legidősebb vendiák egy 92 éves agastyán, Papp Imre volt, aki 1870-ben tette le az érettségit. Magyar ruhában, fiatalos jó kedvvel vegyült el a többiek között és tréfásan kijelentette, hogy eljön tíz esztendő múlva is, ha megint lesz a maihoz hasonló nagyarányú találkozó.

Az ősi intézet iránti hála

A szentmisét dr. Gerinczy Pál, a Jászó-premontrei rend tartományfőnöke celebrálta és dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök mondotta a szentbeszédet.

— Az ősi intézet iránti hála — mondotta többek között — és az egykori magunkkal való találkozás szándéka hozott itt minket össze. Régi Te-Deumok emléke elevenedik fel bennünk e templom falai között s megújulnak ifjúságunk holdozói. Kedvesek nekünk ezek a falak és a hozzájuk csatlakozó intézet termei, mert itt kaptuk azt az irányítást, amely vezérelt, vagy kellett volna hogy vezéreljen minket az élet útjain... Olyan időkben voltunk ifjak, amelyekben a tűzhely és az oltár, a haza és a vallás támadásoknak volt

kitéve. Itt kaptunk erősítést a támadások elviselésére, visszaverésére. S az évtizedek, amelyek azután következtek, sok oklást, tanulságot jelentettek számunkra, amelyek igazolták premontrei tanáraink nevelési törekvéseit.

Végül azzal a könyörgéssel fordult a Mindenhathoz, hogy a premontrei rend, amely hosszú megszakítás után most újból folytathatja munkáját Nagyváradon, zavartalanul működhessen a jövőben az Isten és a haza szolgálatában.

Mise után átvonultak a vendiákok a gimnáziumba s meghatóttan jártak be annak udvarát, folyosóit. Minden kis zug emlékeket idézett fel bennük s hol vidáman, hol elszomorodva beszélték meg a rég elmúlt diákok közös élményeit.

Öregdiákok hódolata az örökifjú rend előtt

Azután egymás után jelentek meg az öregdiákok csoportjai az igazgatói irodában, hogy üdvözlőlként Gerinczy Pál, a rend főnökét, Kovács Lajost, a gimnázium utolsó igazgatóját, a tanárokat, akik tanították őket és rajtuk keresztül az egész premontrei rendet.

Soron kívül az 50 évvel ezelőtt érettségizett Bozóky Csaba pécsi egyetemi tanár mondott üdvözlő szavakat annak bejelentésével, hogy tudomása szerint ebből a korosztályból kivül már csak egy vendiák él, aki azonban nem tudott megjelenni az ünnepségen.

— Abban az időben, — mondotta, — dühöngött a kapitalista-liberális rendszer Szerencse, hogy a magyar értelmiség vezető férfainak jelentős része szerzetesi iskolákból, sokan éppen a premontreiek intézeteiből kerültek ki s ennek köszönhető, hogy a nemzet fel tudta venni a harcot a vallás- és nemzetellenes eszmékkel szemben s meg tudta valósítani az új, keresztény Magyarországot.

Azán a 45 éves érettek nevében jelent meg két öreg diák és dr. Sebő Mihály ügyvéd köszöntötte a premontrei rendet.

— Az élet, — mondotta, — sokszor olyan feladatok elé állított bennünket, amelyekre nem készültünk fel az iskola falai között. De még sem tudtuk volna megoldani ezeket a feladatokat, ha a premontrei taná-

rok nem raktározták volna el lelkiünkben a hit, az erkölcs és a bizalom ékköveit.

A 40 évvel ezelőtt érettségizettek 11-es csoportjának Mellau Márton prelátnak volt a szónoka. Visszaemlékezett arra, hogy a 30 éves találkozó-jukat csak zárt ajtókat mögött ülheték meg Nagyváradon, a működésében szüntelítő intézet falai között. Annál nagyobb most az örömeik, hogy a gimnázium újraéledt, sőt annyi tanuló sereglett ide, hogy már párhuzamos osztályokat kellett felállítani. Ez mutatja, hogy a premontreiek nagyváradai intézetének nemcsak nagy multja, hanem nagy jövője is van.

A 35 évvel ezelőtt végzettek csoportját Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök vezette be az igazgatói irodába. Üdvözlő beszédében visszaidézte a régi, kedves tanárok emlékeit.

— Gyermeki hálaunknak és szeretetünknek adunk kifejezést, — mondotta azután. — Örvendünk, hogy a rendet nagyfontosságú működési területén mezuálni látjuk. Ha mi, régi diákok nyújthatunk valamit e tevékenység előmozdítására, azt mi készséggel megteszük.

Legnépesebb a 30 évvel ezelőtt érettségizettek csoportja volt, amelynek Soós István polgármester és Hlatky Endre városi főispán is tagja. A polgármester mondta az üdvözlő beszédet.

— Egy francia író szerint a mi nemzedékünk vezeklő nemzedék. S valóban, mi még a régi Magyarországból távoztunk ebből az intézetből, de kevéssel azután megdördültek az ágyuk és elkövetkeztek ránk a megpróbáltatások évei, évtizedei. A bolsevizmus és az idegen megszállás mérhetetlen pusztítást végzett. A premontrei rendnek három intézetét, a

kassai, a rozsnói és a nagyváradai gimnáziumok szüntették meg. Míg 1923-ban tízéves találkozóra gyűltünk itt össze, a gimnázium be volt zárva. 1933-ban, 20 éves találkozóinkkor azonban már érezhettük, hogy a feltámadás mégis csak elkövetkezik. Mire tanított minket ez a 30 év? Arra, hogy vannak igazságok, vannak erkölcsi értékek, amelyek nem pusztulhatnak el. Ilyen igazság az, hogy az igazság győz a gyűlölködés felett, a jó győzedelmeskedik a rossz felett és a magasabb kultúra győz az alacsonyabb rendű felett. E tanulság alapján fogjuk meg szeretettel egymás kezét, hogy soha többé ne veszítsük el azt, ami a miénk.

Soós István polgármester beszédében felköszöntötte Gerinczy Pál prépost-prelátnak névnapja alkalmából, megemlékezett azokról, akik eltávoztak az élők sorából és Isten áldását kérte a rend további működésére.

Az utolsó nemzedékek

A 25 évvel ezelőtt érettségizettek nevében egy 12 tagú csoport élén Horváty József törvényszéki bíró mondott beszédet.

— Ez volt az utolsó nemzedék, amely még letette az érettségit az ősi intézetben. Sokan voltak ebből az évfolyamból, akik a harcra esztek el, mások számára szertefoszlott remények, csakán maradt egyetemiek, félbemaradt pályafutás jelezte a küzdelem nehézségeit, amelyek erre a nemzedékre hárultak. De hogy ezekben a nehéz időkben is meg tudták állni helyüket, azt annak a tanításnak és nevelésnek köszönhetik, amelyet a premontrei tanárok részéről élveztek.

A 20 évvel ezelőtt végzettek kis csoportja vonult utolsóként a premontrei tanárok elé. Azok, akik már más intézetben fejezték be tanulmányukat, Csapó Ferenc polgármesteri titkár mondott a nevükben beszédet, amelyben ennek a korosztálynak a küzdelmeit érzékeltette. Ebből a korosztályból kerültek ki az állás nélküli diplomások a trianoni Magyarországon és a reménytelen egzisztenciák, a különböző kényszer-foglalkozásokban hanyódlók a megszállott területen. De bárhol voltak is, bárhol vették is fel a harcot az élet viharában, mindig az az erő acélozta meg őket, amelyet a premontrei tanárok védőszárnyai alatt szereztek.

Dr. Gerinczy Pál prépost-prelátnak, a premontrei rend főnökének minden csoport szónokának külön válaszolt. Megköszönte a hála és a ragaszkodás kifejezését és minden nemzedék számára voltak találó megjegyzései Schriffert Béla apostoli kormányzó helynöknek és Soós István polgármesternek külön megköszönte azt az

erkölességi és anyagi támogatást, amelyet a rend a nagyváradi iskola újból való felállítására alkalmával a püspökségtől és a várostól élvezett s a 30 évvel ezelőtt érettségizetteknek háláját fejezte ki azért, hogy költségükön megjavították a templom orgonáját.

Megalakul a rendi iskolák barátainak nagyváradi csoportja

Déli 12 órakor a gimnázium dísztermében tartották meg a Jászó-Premontrei Iskolák Barátainak Szövetsége Nagyváradi Kerületének alakuló gyűlését.

A találkozási összesereglettek és a nagyváradi premontrei gimnázium más végzett növendékei teljesen megtöltötték a tágas díszterem széksorait.

Cziffra Kálmán vármegyei főispán foglalta el a koronközi széket és rövid, szellemes beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

Miután a megalakítandó egyesület állandó vezetőjének *Hlatky* Endre városi főispánt ajánlotta, amihez a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel hozzájárultak, *Hlatky* Endre vette át az elnöklést, bejelentette, hogy szívesen vállalja a rábízott feladatot s hosszabb beszámolóban ismertette a Jászó-Premontrei Iskolák Barátainak Szövetségének működését, amely szövetség 1923-ban alakult meg Budapesten. Ezzel kapcsolatban ismertette a tanintézetektől megfosztott rend magyarországi életét, különösen a gödöllői gimnázium és nevelőintézet létesítésének történetét, majd rámutatott azokra a feladatokra, amelyek a most megalakuló nagyváradi csoportra kulturális és jótékonyági téren várnak.

Kovács Lajos volt igazgató *Recke* Károly központi főtitkár és *Buckó* Emil kassai gimnáziumi igazgató beszédei után *Oszwald* Arisztid nagyváradi gimnáziumi igazgató felolvasta az alakítandó fiók-egyesület alapszabályait, mire a gyűlés kimondta a nagyváradi kerület megalakulását.

Ezután a tisztikar megválasztása következett. Elnök: *Hlatky* Endre alelnök: *Schiffert* Béla, igazgató *Oszwald* Arisztid, titkár: *Rozsly* István, pénztáros: *Király* Lajos, ellenőrök: *Kucséri* János és *Farkas* István.

Nagyobb választmány megválasztása után *Gerincey* Pál prépost-prelátus, mondott beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy az a szellem, amelyet a premontrei rend mindennél ápol, a határok által való elszakítottágok ellenére is érvényesült s a mostani összefogásban is megmutatta hatását.

A gyűlés után az öreg diákok a temetőben megkoszorúzták az elhunyt tanárok sírjait, majd közeledt a *Kék Maeska* vendéglőben.

Papírosnapok

Nagyváradon július 5., 6., 7-én lesznek megtartva. Leventéink a papíros hulladékért házhoz mennek. Félkérjük a t. közönséget, szíveskedjenek a háztartásában levő papíros hulladékot (könyvet, folyóiratokat, újságokat) és egyéb hulladék papírost előkészíteni, hogy leventéink az átvétellel ne töltsenek sok időt. Kívánatra az A. O. K. által megállapított árat fizeti.

Nagyobb tételeknek a bejelentésük az alábbi címen kérem eszközölni: *Szántay Gyula, Hlatky Endre-u. 1.*

Ujra szabályozták az illetékek összegét

Személyenként egy pengő a nyilvános helyen folytatott kártyajáték illetéke. Engedélyhez kötik a kártyatisztítást

A hivatalos lap vasárnap száma közli a kormány rendeletét az állandó összegű illetékek újabb megállapításáról és az illetékekre vonatkozó egyes jogszabályok kiegészítéséről és módosításáról.

Az okirati illetékek sorában a többi között az okirat első íve 3 pengő illeték alá esik. A számla illetéke 50 pengőig 5, 100 pengőig 10, 200 pengőig 20, 500 pengőig 50 fillér, 1000 pengőig 1 pengő és minden megkezdett újabb 1000 pengő után 1 pengő. A fordítás ívenként 3 pengő. Aláírás hitelesítése 2 pengő. Olyan váltón, amelyben az összeg egyelőre nincs kitéve, legalább 5 pengő illetéknek kell leróva lennie. A váltóóvás 200 pengőig 20 fillér, 1000 pengőig 1, 2000 pengőig 2, 5000 pengőig 4, 10.000 pengőig 10, 10.000 pengőn felül 20 pengő.

Vadászjegy 100, fegyverigazolvány 10, halászejegyet egész évre 10, 30 napra 5 pengő. Szabályozza a rendelet a törvénykezési illetékeket is. A többi között a rehabilitálásnál az illetékátalány járásbírói 7 pengő 50 fillér, a törvénytörvényes 15 pengő. Rehabilitációs eljárásban kegyelmi elhatározást kérő beadvány vagy jegyzőkönyv 30 pengő.

Iskolába és egyetemre felvétel iránt, továbbá a tanulók által tanulmányi ügyben az iskolai hatósághoz vagy a kulturálisminiszterhez benyújtott beadvány illetéke 50 fillér. Közhivatali állás elnyerésére irányuló pályázati kérvény 3 pengő. Közalkalmazott, valamint katona és esendő névváltoztatási beadványára 1 pengő illeték kell örökbe fogadási szerződés megerősítését kérő beadványára 5 pengő. Sportverseny tartására vonatkozó rendőrhatalósági engedély kérvénye 5 pengő illeték alá esik, ha a versenyen csak amatőrök vesznek részt.

A rádióengedély a következő illeték alá esik: nem közhasználatra szolgáló rádióberendezés engedélyezése a közérdekű tudományos és kísérleti célokra szolgáló kivétellel 30, rádióvevőkészülék előállítására adott engedély 100, rádióvevőkészülék forgalombahozatalára adott engedély 40 pengő. Fegyvertartási és viselési engedély, valamint löszervársárlási engedély 3 pengő. Nemességmegállapítás 30 pengő.

A belföldön gyártott, valamint a belföldre behozott minden egyes játszma játékkártya után a kártyalapok vagy kártyakönyvek számára tekintet nélkül, a következő illeték jár: nem vizálló papírból készült kártyánál, a fehér színek szelése szerint 5 és 10 pengő, vizálló papírból készült kártyánál pedig 10 és 20 pengő. Ha a játékkártya textil-, celluloid- vagy műanyagból készül, 50 pengő.

A rendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a játékkártyatisztítást hatósági engedélyhez kösse és illeték alá vonja. A tisztítás illetéke játszmanként és tisztításonként 1 pengő. Felhatalmazást kapott a pénzügyminiszter arra is, hogy a nyilvános helyen folytatott kártyajáték után játékonként 1 pengő illetéket szedjen.

A hivatalos lap 10 oldalon át közli a rendeletet, amely szabályozza még a különféle közigazgatási, útlevél-, esélés- és munkakönyv, telekkönyvi bejegyzésre és cégbejegyzésre irányuló beadványok, valamint az alkalmazottak nyugtájának illetékét.

Szépen sikerült a székelyhídi járás leventéinek seregszemléje

1500 főnyi közönség előtt mutatták be tudásukat a levente ifiak és leányok

Székelyhid, június 30. Amint már jelentettük, vasárnap a levente sportterén rendezte meg a székelyhídi levente egyesület az egész járást megmozgató leventenapját. A zászlókkal feldíszített sportterén mintegy 1500 főnyi közönség jelent meg. A közönség soraiban ott láttuk a főszolgabíró képviselőt, dr. *Csathó* László szolgabíró, *Malonetti* Elemér huszárfőhadnagyot feleségével, gróf *Stubenberg* Erzsébettel, dr. *Südy* Tibor kir. közjegyzőt, *Farkas* Lóránt csokalyi földbirtokost családjával, a községi előljáróság vezetőit, egyházi és világi előkelőségeket és még sokan másokat. A Himnusz hangjai után az újonc leventék tettek ünnepélyes fogadalmat, amelyet a felvonult levente csapatok feszes vigázza állásban hallgattak végig. A székelyhídi leventék zenés szabadgyakorlata után magyar táncbemutató következett, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. A táncokat *Dráveczky* Ilona székelyhídi urleány tanította be. A

pálya zöld gypén gyors egymásutánban pergett a szemet gyönyörködtető számok, szabadgyakorlatok, táncok, kézilabdamerkőzés, gyorsleventék számai, míg közben a járás legjobbjait a mértékű mérték össze tudásukat. A legnagyobb sikert a nagylétei mintacsapat puskaforgató gyakorlata aratta, melyet *Balogh* István nagylétei vezető főoktató és *Nagy* József oktató tanítottak be. A nagyszámú és előkelő közönség szünnem akaró tapssal fogadta a katonás, fegyelmzett, díszmenettel elvonuló nagylétei leventéket. Majd a kis újonc leventék mutattak be mutatós botgyakorlatokat, gúlát, *Pankotai* Imre nagylétei oktató vezetésével. A járási atlétikai versenyt *Magyari* Árpád, *Koszaros* Sándor és *Estók* József főoktató vezették le kifogástalan rendben és nagy hozzáértéssel. Az atlétikai versenyben győztes leventéknek a díjakat a járási levente parancsnok osztotta ki az ünnepély végén. Nagy sikert arattak az érolasi levente leányok, akik *Tóth* Lenke tanítónő vezetésével táncokat és karikagyakorlatot mutattak be zenére. A levente nap a Szózáttal ért véget és a nagyszámú közönség azzal az érzéssel távozott, hogy fiainak nevelése és képzése biztos és arra rátermett emberek kezében van letéve. Az ünnepély megrendezésének feltünő sikere *Magyari* Árpád tanító, levente főoktató lelkes és fáradhatatlan munkájának volt az eredménye.

NAGY ÁRADÁST JELENTETEK TÖRÖKORSZÁGBÓL.

Istanbul. (MTI.) A Német TI jelenté: Az európai Törökország területéről nagy áradást jelentettek. Különösen Edirne környékén veszélyes a helyzet.

NYILTÉR

„Emke” Kávéház Szálloda, Kovács János cégből 1943 június hó 1-én kiváltam.

Július 1-étől nem vállalom felelősséget a cég semmilyen kötelezettségéért, sem adósságaiért.

Nagyvárad, 1943 június hó 29-én.

Özv. *Strauss* Ernőné.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a kiadóhivatal.

Érdekes találmánnyal megoldották a petróleum nélküli világítás problémáját

Gramofonlemeze veszik a fény rezgéseit és onnan „látszó” le a világosságot

Szegedről jelentik: Pár hónappal ezelőtt érdekes találmányra kértek szabadalmat a M. Kir. Szabadalmi Bíróságnál. *Bajor* Marcell, a szegedi kenderfonógyár ny. főtisztviselője és *Tarján* Ferenc budapesti fizikatanár olyan készüléket szerkesztett, amely szédületes perspektivákat tár fel az energiagazdálkodás számára és hivatva van arra, hogy a mai világítás-technikában jelentős változást hozzon létre.

Ennek a találmánynak — mint a szabadalmi hivatalhoz benyújtott találmányleírésből kiderül — a lényege abból áll, hogy egy készülék gramofonlemeze veszi fel a világítási frekvenciáknak megfelelő rezgéseket és ezeket ezután üremszerű készülék elektromos árammá alakítja át. A lemez írtatai egymásbefutó körök és egyezri felhúzásra 3 órát át vannak üzemben. Ez idő alatt szolgáltatja a készülék az áramot, amit azután világításra lehet felhasználni.

A bejelentett találmányt a Szabadalmi Bíróság megvizsgálta és azt engedélyezte. A két feltaláló most hozzákezd a találmány gyakorlati megvalósításához. A feltűnőskeltő találmány alapfogalata *Bajor* Marcellé. *Tarján* tanár pedig gyakorlatilag tökéletesítette azt. Érdekes, hogy *Bajor* nem műszaki ember, mégis már egész sereg műszaki vonatkozású találmánya van.

Szakértők megítélése szerint, ha a Szabadalmi Bíróság által elfogadott találmányt gyakorlatilag kivitelezik, úgy az különösen a villanyárammal el nem látott tanyavilágot és a faluhelyeken lesz korszerűen alkalmazható, mert ezáltal egyszerűen megoldást nyerhet a petróleum nélküli világítás nagy problémája.

Érdekes, hogy a petróleum nélküli világítás problémája már régóta foglalkoztatja a külföldi tudósokat is s megelégedéssel tölthet el mindenkit, hogy két magyar ember oldotta meg végül ezt a nagy problémát.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 28.40
 félre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr. Horváth György szabadságra ment.
 Nagyvárad, június 30. Dr. Horváth György főkapitányhelyettes, a nagyvárad-i rendőrség vezetője, nyári szabadságra ment. Távolléte alatt, Krasznay Pál rendőrfőtanácsos helyettesíti.

Az Erdélyi Párt régi körzetének választmányi értekezlete. Az Erdélyi Párt Nagyvárad-régi körzete szerdán este fél 8 órai kezdettel az Európa étterem külön helyiségében választmányi értekezletet tart. Az értekezleten dr. Szabó Lajos lelkész, körzeti elnök: „A nemzetpolitika szolgálatában” címen tart bevezető előadást. Tekintettel a tárgysorozat egyéni fontos pontjaira, az elnökség ezúton is kéri a választmány összes tagjainak pontos megjelenését.

Ki veszi meg a város angoratenyészését? Nagyvárad th. város polgármestere 19.528-1943-III. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Nagyvárad th. város tulajdonát képező s az Óssi-bérgazdaságban lévő angora tenyészet feloszlik. A tenyészetben van 37 darab anyanyul, 25 darab bak és 80 darab négyhetes süldőnyul. A nyulak lehetőleg együteltben adatkak el. Felhívom az érdekelteket, hogy a fenti tenyészanyagra ajánlataikat július hó 10. napjáig a Gazdasági ügyosztályon (városbánya, II. em. 26.) adják be részletes ármegejelöléssel. Bővebb felvilágosítás ez ügyben ugyanott edható meg.

150 ezer hányász sztrájkol Amerikában. Stockholmól jelentik: (MTI) A Német TI jelepti, az United Press jelentése szerint az Egyesült Államokban a sztrájkellenes törvény elfogadása után hétfőn sztrájk tört ki a Michigan állambeli Chrysler művekben, ahol 2200 munkás hagyta abba a munkát. A gyárban ágyukat, páncélosokat, repülőgépeket és tehergépkocsikat készítettek.

Figyelem!
M. Antalfy Maroit
 60 tagú baleit növendékeinek
 jótékony célú nagy elő-
 előadása július hó 4-én
 vasárnap délelőtt 10 1/2
 órai kezdettel a
Szigligeti Színházban
 Elővételi jegy d. u. a
 tánciskolában és a színháznál.

Zsebmetsző cigányasszonyt fogtak el.
 Nagyvárad, június 30. A rendőrség zsebmetszőként értéket és őrizetbe vette Lunka Ilona fugyvasárhelyi cigányasszonyt. Tekintettel azonban előrehaladott állapotára, kíméletből szabadon bocsátották. A cigányasszony azonban már a fugyvasárhelyi autóbusszba való felszálláskor újabb négy zsebtolvajlást követett el, amiért ismét őrizetbe került.

Tömény sósavat ivott egy életunt szakácsnő. Nagyvárad, június 30. Özvegy Noch Péterné szakácsnő, Mikszáth Kálmán-utca 14. szám alatti lakos, öngyilkosságszándékkal tömény sósavat ivott. Súlyos állapotban kórházba szállították.

Ma este bucsuzik a „Mátyás” söröző és étterem cigányzenekara. Nagyvárad, június 30. Sok hangulatos órát szerzett Nagyvárad közönségének Horváth Kóka József cigányzenekara a Mátyás sörözőben. A kiváló zenekar eltávozik városunkból és a nyáron másutt muzsikál. Ma, szerdán este bucsuznak a derék zenészek Nagyvárad közönségétől.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Fapiari szakosztálya felhívja azon tagjait, akik szeget igényeltek, hogy utalványukat július hó 3-án délig vegyék át, és 3-án délután legkésőbb 5 óráig a szeget vigyék el, mert ezen időpont után, utalványaik érvényét veszítik. Elnökség.

Felhívás az Ipartestületi előjárókhöz. Tisztelettel ez uton hívjuk fel előjárósági tagjaink figyelmét, hogy az előjárósági gyűlés, amely a múlt hétről e hétre lett elhalasztva, bizonytalan időre elmarad. A gyűlés megtartását a tagokkal meghívó utján fogjuk közölni. Az elnökség.

MEGHÍVÓ

a Temesvári Segélyző Egyesület magyarországi tagjai által alakítandó, biztosítandó egyesületnek 1943. július 18. napján, délután 1 órakor Nagyváradon. Alapi János-utca 7 sz. alatt tartandó közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Megnyitó és gondnoki jelentés.
 2. Az 1943. március 20-i közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
 3. Az alapszabályok ismertetése és elfogadása.
 4. A tisztikar, választmány és számvizsgálóbizottság megválasztása.
 5. Esetleges indítványok.
- Amennyiben ez a közgyűlés határozatképes nem lenne, akkor az újabb közgyűlés

1943. évi július hó 31. napján délután 1 órakor

lesz megtartva a fenti helyen ugyan-ezen tárgysorozattal, amely újabb közgyűlésre külön meghívó kibocsátva nem lesz. Ez az újabb közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül érvényes határozatot fog hozni.

Felkérem a T tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

Tisztelettel;

Dr. ZAITZ JENŐ

a m. kir. Pénzügyminiszter
 Ur által kirendelt gondnok.

Nagyvárad th. város adóhivatalától ARVERESI HIRDETÉNY

Alulírott városi végrehajtó ezennel közhírré teszem, hogy a nagyvárad-i forgalmi adóhivatalnál kimutatott forgalmi adóhátralék fejében lefoglalt és a városi kórházba szállított ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet értelmében a 67-69 §. alapján az első árverést 1943. július hó 8. napján délelőtt 11 órára, a második árverést 1943. július hó 16. napján délelőtt 11 órára a városi raktárba ezennel kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy meg-

A nagy érdeklődésre való tekintettel az

ANDRÁS

című filmet **prolongáltuk szerdára és csütörtökre**
 Előadások kezdete: 5-5:15 órakor. **APOLLO Filmszínház.**

BELVAROSI. Csütörtöktől:

Rács nélküli börtön

Igazi francia művészfilm!
 Szerdán utoljára: **Citra nyomoruság**

A legmulatságosabb magyar vigjáték:

IGEN VAGY NEM?

Főszereplői: **Jávor, Páger, Muráti Lili.**
 a CASINO-ban.

kisérleése esetén a behajtási illeték 80%
 4. A vételárát azonnal és készpénzben kell kifizetni.
 Nagyvárad, 1942. év június hó 26-án.
 Fodré Sándor,
 forgalmi adó végrehajtó.

Pályázati hirdetés

A bihardiószezi, kecskeméti és soproni m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolák 1943-44. tanévére a tanulók felvétele céljából pályázatot hirdettek.

A szakiskolák célja a felvett tanulóknak a szőlőművelésben és borkészítésben úgy elméleti, mint gyakorlati alapon való kiképzése.

A szakiskola három évfolyamu. Az első év a bihardiószezi, kecskeméti, vagy soproni, a második év a balatonarácsi, egri vagy tarcali, a harmadik év pedig a budafoki m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolákban végzendő el.

A harmadik év sikeres befejezésével a tanuló vég bizonyítványt nyer, amely az állami és a 100 kat. holdon aluli kiterjedésű magán szőlőgazdaságokban önálló szőlőkezelőként, illetve az állami és a magán pincégazdaságokban pincemestérként való alkalmazásra képesít.

A tanév október hó 1-én kezdődik és július hó 31-én végződik.

A bihardiószezi, kecskeméti és soproni szőlészeti és borászati szakiskolák első évfolyamára rendes tanulóknak oly pályázók vehetők fel, akik 17. életévüket betöltötték, legalább az elemi iskola VI. osztályát sikerrel elvégezték, ép. erős, egészséges, gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkattal bírnak, himió ellen újra beoltattak és feddhetetlen előéletűek.

A szakiskolai tanulók részére internátus áll rendelkezésre. A tanulók elhelyezést és teljes ellátást kapnak, amiért személyenként havi 20 (Húsz) pengő ellátási díj fizetendő a szakiskola pénztárába. Teljesen vagyontalan, jó magaviseletű és jóles előmeneteli tanulók a fél, vagy az egész ellátási díj ellengedésében is részesülhetnek.

A felvétel iránti kérvények, amelyekben a folyamodó eddigi foglalkozása részletesen leirandó és bizo-

nyítványokkal igazolandó, hozzám címezve augusztus 20-ig a soproni, bihardiószezi vagy kecskeméti m. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságához adandók be. Ugyanitt kell érdeklődni a felvétel részletei után.

Mi újság a piacon?

Nagyvárad. Hétfőn a piaci árak a következőképpen alakultak:
Gyümölcsfélék: Erős felhozatal. 1 kg. alma 0.80-1, 1 kg. barack 3-4-5, 1 kg. málna 2-2.20, 1 kg. pöszméte 1.20-1.50, 1 kg. körte 1-1.50, 1 kg. ribizli 0.80-1.20, 1 kg. eper 1.20-2.20, 1 kg. eseresznye 0.70-1-2 P.

Zöldségfélék: Erős felhozatal. 1 kg. burgonya 60-64 fill., 1 kg. paradicsom 5-6 P, 1 kg. champignon gomba 7-9 P, 1 kg. borsó 40-50, 1 csomó répa 10, 1 csomó hagyma 10-24, 1 drb káposzta 30-50, 1 drb olasz 60, 1 drb tök 1.50, erdei gomba 1 kg. 4 P, 1 kg. petrezselyem 40, 1 drb kalarabé 4-8, 1 drb zeller 20, új bab 0.80-1 P, 1 kg. száraz bab 1.08, 1 csomó retek 20-26, 1 drb saláta 10, 1 kg spenót 60, 1 drb vinéta 0.60-1 P.

Élőállatok: Semmi felhozatal. 1 drb szarvasmarha vágó kg. 1.40, 1 drb fejős tehén 900-1.700, 1 drb szopós borjú kg. 1.70, 1 pár kismalac 100-150, 1 drb igazló 350-900, 1 paradésló 1000-1800 P.

Kenyér: 1 kg. egységes 42 fillér.
Szárnyasok: Gyenge felhozatal. 1 kg. csirke 4.60, hizott liba kg. 4.90, hizott ruca kg. 4.70, tyúk kg. 4, 1 drb tojás 24, kg. 4.20-4.50 P.

Hal-félék: Közepes felhozatal. 1 kg. ponty élő 5.60, 1 kg. ceuka 5-50, 1 kg. apró hal 3.50-5 P.

Tejtermékek: Gyenge felhozatal. 1 liter tej 0.42, 1 kg vaj 6.70-7.80, 1 kg juhturo 4.10, 1 kg. tehénturo 1.36, 1 kg. tejföl 1.50-1.70, 1 kg. juhsajt 3 P.
Húsarak: 1 kg. marhahús 3.70, 1 kg. disznóhús 3.80, 1 kg. juhhús 2.40, 1 kg. margarin 3.80 P.

BUTORT színeset **MEZEI-től**
 Háló, kombinált és előszobák.
 Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.)
 Konyha újdonságok.

A város

egykelti népmozgalma

SZÜLETÉSEK:

Sárosi Jenő elektrotechnikus lánya Anna, Kiss József városi altiszt fia László, Gitye Jenő asztalossegéd fia Jenő, Zsofnay László kőművessegéd fia János, Kőr János napszámos leánya Margit, Szilágyi György földműves leánya Erzsébet, Balogh Endre tanító fia Endre, Szavuly József cipészsegéd leánya Anna, Stroh Ervin rabbi leánya Mirjam, Horovitz Ábrahám rabbi fia Pinkász, Rácz Béla pénzügyőri fővigyázó fia Béla, Siehet György sütősegéd leánya Magdolna, Kónal László honvéd nyugdíjas fia Csaba, Domokos Tibor kereskedő leánya Éva, Ács Sándor segédmunkás fia Sándor, Varga Pál magántisztviselő leánya Mária, Ju hász György cipészsegéd fia Miklós, Sándor Gyula igazgató leánya Katalin, Török Sándor MÁV értesítő leánya Irén, Balog Imre földműves fia Imre, Tóth Géza napszámos fia Géza, Bakonyi Sándor géplakatossegéd leánya Juliánna, Szentgyörgyi László gazd. isk. igazgató fia László, Berényi Ervin polg. isk. igazgató fia Zsolt, Kozma Imre pénzeszedő leánya Gizella, Császtli Mihály m. kir. rendőr leánya Magdolna, Puskor Demeter kertész fia Miklós, Sámson László m. kir. százados leánya Éva, Barta Sándor földműves leánya Hanna, Jámber József m. kir. adóhiv. altiszt fia József, Kaszoni Vince rendőrségi altiszt leánya Lenke, Mihály Ernő utazó leánya Judit, Jakab Lajos magánhitoktató leánya Judit, nemes ucczpályi Justh Dénes m. kir. alezredes leánya Melánia, Bús Gyula kőművesmester fia István, Brinzanik László földműves leánya Lenke.

HAZASSÁGOK:

Farkas Sándor műszerész és Szabó Erzsébet, Szirmay Tamás főhadnagy és Keszthelyi Klára, Jenny Jenő könyvkötő és Arany Gizella, Tatai István kereskedelmi utazó és Szász Veron, Ellbogen Sándor magántisztviselő és Weisz Stefánia, Keresztezi József gyógyszerész és Vajna Olga, Domján Ferenc asztalossegéd és Opinkár Mária, Nagy Ferenc órabéres fékező és Kuk Rozália, Pavlicska Gyula szüesség és Buza Venturia, Kormánszki István kazánfűtő és Kőteles Piroška, Benedek Jenő lit. szkv. és Deczki Hona, Kovács Péter városi II. o. altiszt és Kun Erzsébet, Pekete Sándor rum és likörgyáros és Trakál Gizella, Zámboi Mihály báltisztviselősegéd és Gajdó Zsuzsanna, Farkas László asztalossegéd és Farka Juliánna, Veres Imre üzemi és géplakatos és Magyar Hanna.

HALÁLOZÁSOK:

Szekeres Péterné, Bodis Irma 39 éves, özv. Rozsnyai Jánosné, Domján Mária 50 éves, Katona Juliánna 4 hónapos, Wunder Mórné, Jassinger Rozália 60 éves, Lukács József 28 éves, Hajner József 38 éves, Luluska Pálné, Kovács Juliánna 47 éves, Benedek Józsefné, Márkus Lili 33 éves, Bungó György 8 éves, Balogh László 63 éves, Iván János 17 éves, Licker Mátyás 73 éves, Schleifer Adolf 3 hónapos, Székely István 58 éves, Andor János 42 éves, Gangos Mária 1 éves, özv. Nagy Ferencné, Dolinai Juliánna 80 éves, Bonczos László 23 éves, Timár József 40 éves, Glád Ágostonné, Nagy Rozália 78 éves, Tóth Rozália 33 éves, Márton Zsuzsanna 7 hónapos, Patka József 56 éves.

SPORT

Döntetlennel végződött a keddi villanyfényes mérkőzés

NAC—Budapesti válogatott 3:3 (1:2)

Pontosan negyed kilenckor futottak ki a csapatok és Sipos István kolozsvári játékvezető sijnélre a következő felállításban kezdtek:

NAC: Vécsey, Szegedi Ónody, Perényi, Sárvári, Deményi, Kovács II., Inceze, Barna, Bodoia, Tóth III.

Budapest Válogatottja: Kiss I., Seili, Sipos, Rózsa, Szépföldi, vitéz Subay Berzi, Mayer, Bihari, vitéz Surányi.

NAC tőmadással indul a játék, szögletet is érnek el a zöldfehérek, de ellentámad a Válogatott, de ők is csak sarokrugásig jutnak. Deményi közelharcban megsérül a szemén, helyette Papp áll be.

Az 5. percben Bodoia—Inceze—Kovács II. a labda útja, melyből a szélső 20 méterről hatalmas kapufát lö, a visszapattanó labdát Bodoia vágja mellé.

Egyre fokozódik az iram. A 12. percben Inceze sarkot rug a szépen ívelt labdát Kiss I. Sárvári elé üti, ő pedig a védőkön keresztül 10 lépésről góllá emeli.

Újra ellentámadásba lendül a Válogatott s gyors szélsőre épített rohamai igen veszélyesek, de most is csak szögletet ér el.

A 25. percben ismét a Válogatott támad, Mayer kitor Rózsa labdájával, lerázza magáról a NAC védelmet és 10 lépésről védhetetlen gólt lö, 1:1.

A gól után még jobban fokozódik az iram. Keményen és nagy lendülettel játszik a Válogatott s minden labdát hamarabb ér el a NAC-nál. Így látható fölényt is harcol ki.

A 30. percben Berzy összecsap egy támadásnál Vécseyvel és a kapust ki kell vinni. Ónody áll be helyette a kapuba, a bal hátvéd pedig Bárdossy lesz.

A 35. percben Perényi dancosot vett. A 20 méteres szabadrugást Szépföldi olyan erővel küldi kapura, hogy védhetlenül vágódik a bal felső sarokba. Ónody nem védhette, 2:1.

A 40. percben visszajön Vécsey. Gól után még jobban keményedik a játék, de nem sportszerűtlen s

Második félidő

A második félidőben is folytatódik a hatalmas iram. Most a NAC is keményebb stílusban játszik de az 5 percben mégis a Válogatott ér el gólt. Kavarcás támad a NAC kapuja előtt, a labda Berzi elé kerül és a szemfüles összekötő laposan a balsarokba helyezi. Már 3:1-re vezet a Válogatott.

Teljesen fölénybe kerül a NAC. A 18. percben Barna tör kapura Szegedi labdájával, de az összekötőt a Válogatott védők a II-es tájon ollóba fogják és földre sodorják. Sipos játékvezető 11-est ítél. Perényi azonban mellé helyezi a II-est.

A NAC egészen a legjobb NAC-ra emlékeztető formában játszik most.

A 20. percben Ónody—Tóth II összejárából a szélső beivel s a szélső Inceze leguggolva helyezi a labdát a jobb alsó sarokba 10 lépés-

ről, 3:2.

Gól után még öldöklőbb iram fejlődik ki. A 25. percben Szegedi a nagyszerűen játszó Incezt küldi előre egy jó labdával, a szélső átjátssza magát a védelmen és tiszta helyzetből kapufát lö, a visszapattanó labdát azonban Sárvári menthetetlenül a balsarokba vágja 5 lépésről, 3:3.

Kiegyenlített a NAC és most a győztes gólt folyik az irgalmatlan harc. A NAC teljesen átvette az uralmat a pályán.

A 30. percben Perényi lö kapufát, majd Sárvári elől ment bravurosan Kiss I. közvetlen utána a Barna lövését menti szögletre.

A levegőben lóg a NAC győztes gólja, de miudent fog Kiss I. s a 40. és 43. percben pedig ismét a kapufa hárit el két hatalmas lövést. Végig NAC-ostrommal telik el a II. félidő vége, de az eredmény már nem változik.

Szögletarány 6:2 (2:2) a NAC javára.

Kifűnően szerepeltek a városi atléták a debreceni országos atlétikai versenyen

A debreceni országos atlétikai viadalon Oláh Irma, az NSE magasugrója 145 cm-el legyőzte az országos bajnoknő Gyarmathy Olivát. Lerchner 41.10 méterrel győzött kalapácsvetésben. De a többi atlétánk is jól szerepeltek. Részletes eredmények: Női magasugrás: 1. Oláh Irma 145 cm. NSE. 2. Gyarmathy Olga 140 cm. DEAC. 3. Apponyi DEAC 130 cm. 4. Oláh Ida NSE 130 cm. Női diszkoszvetés: 1. Apponyi DEAC 23.15 m. 2. Farkas Magda NSE 22.58 m. 3. Oláh Irma NSE 21.70 m. Női 100 m.: 4. Oláh Irma NSE 15.8 mp. Női 80 m. gátfutás: 4. Oláh Ida NSE 16.4 mp. A férfiak versenyében elért eredmények: Kalapácsvetés 1. Lerchner Lóránd NSE 41.10 m 3000 m. síkfutás: 1. Szabó Miklós MAC 8.55.2 p. 2. Gáll József NSE 9.43 p. Hármassugrás: 4. Gyimesy NSE 12.53 m. A debreceni országos versenyen részt vett a jelenleg Nagyváradon katonáskodó Bényi Károly, a PEAC országos neví gerelydobója, aki versenyszámát 56.70 méterrel nyerte.

Ifjúsági bajnokság

NAC ifj.—Szalonta ifj. 14:0 (6:0)

Játékvezető Bartha. Nyomasztó fölényben vasárnap Szalontán játszott a zöld-fehér ifjúság ezt a mérkőzést, úgy, hogy a kapus egy labdát sem kapott. Góllövők: Ferenci 4, Bartha, Halász 3—3, Melnár, Sulytő, Serfőző, Szántó 1—1.

NAC ifj.—NMK Tőrekvés ifj. 17:1 (6:0)

Játékvezető Vékony. Óriási erőnléti különbség döntötte el és alakította ki ezt a nagy gólkülönbségű győzelmet. Góllövők: Ferenci 5, Bartha 4, Halász 3, Sulytő, Szántó 2—2, Sulyok 1.

APRÓHIRDETÉSEK

Allást nyee

Műszerész azonnalra keresek. Cim a kiadóba. 308

Gyakorított GÉPKOCSIVÉZETŐT keres Mentőállomás. 307

Kereskedelmi vállalat azonnali belépésre irodai munkacéret keres. Kapisztrán János-tér 22. 314

Keresek egy csapatot, egy boltiszolgát, Péter vendéglő, piac közepén, városi sör-csarnok. 313

Borbélysegéd azonnal felvétetik. Som-lai János Arpad vezér-ut 104. 312

Adás-vétel

Eladó alig használt tenisz labda. Cim a kiadóban. 316

Angoraszórt, gubancot bármilyen mennyiséget veszek. Székely, Kapucinus-u. 11. 304

Tangóharmonika 120 basszusos eladó. Varga, Szent Anna-u. 33. 290

Uj eserepkályhák készítését, eserep. kályhák átrakását, szabadalmazott tü. tőszerezettel, készíti Bessenyei István kalvhas, Huszar-utca 23. Telefon 29-49

Nikotin, szappan, rézgálicpótló, levélte-tű ellen permet. — Szacsyay-u. 17, pin-cében. 268

Eladó: egy törvényes előírások szerint berendezett bor- és gyümölcs szeszfordozó Értekezhetni Jelinek ingatlanirodával, Teleki-u. 2. 315

Különzelle

Paragázzal poloskát, melyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szilgigeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Tisztviselőnök, magános nők családias otthont, teljes ellátást kaphatnak szery fizetésért. Központi hely, csöndes, szép utca, gondos kiszolgálás. Cim a kiadóban. 267

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Jó házikoszt kioldásra is kapható. Mátyás Éterem, Katolikus Kör. 258

Könyvelést, könyvek felfektetését, vezetését, ellenőrzését, szervezését, adóívek helyességének felülvizsgálását szakszerűen és lelkiismeretesen intézi Tóth Gizella könyvelési irodája, Hlatky Endre-utca 3. II. em. 7. 257

Ingatlan

Eladó külvárosban háromszor egy-szobás, konyhás téglaház nagy udvarral, fuvarosnak nagyon alkalmas 14 ezer pengőért. Özv. Tatáiné, Szilgigeti utca 12. Telefon 28—74. 309

Eladó forgalmas helyen üzletház több lakással, egyik kétszobás összkom-fortos azonnal elfoglalható, ára 50.000 pengő. Több kisebb, nagyobb házak, telkek és szőlők eladók. Özv. Tatáiné, Szilgigeti-utca 12. Telefon 28—74. 310

Oktatás

Középiskolai tanár a szünidő folyamán gimnázistákat javítóvizgára, a főbb tárgyakban gyöngéket a jövő iskolai év feladataira sikerrel előkészít. Cim a kiadóban. 281

KIADOTTALAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

76- és felelőszerkesztő: Feltalás kiadó: Dr. Fazl Árpád Dr. Scheffler Ferenc

Készült a Szent László-nyomda r. t. közfelforgóegységén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.